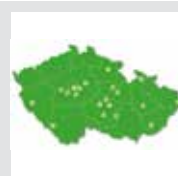

**Soutěž
O křišťálovou
popelnici**

**Příběh
Křišťálové
popelnice**

**Vítězné obce
se podělily
o své
zkušenosti**

zpr@vodař

ELEKTRONICKÝ ZPRAVODAJ O ODPADECH PRO MĚSTA A OBCE

ČÍSLO 33

Vážení představitelé měst a obcí, připravili jsme pro Vás letní vydání našeho Zpr@vodaže. Tentokrát bude věnován hlavně tradiční konferenci ODPADY A OBCE 2026, která proběhla 17. a 18. června v Hradci Králové. Na programu bylo jako vždy mnoho zajímavých témat. Řešila se tam mimo jiné otázka živnostenských odpadů a možné zapojení živnostníků do systému obcí, dalším tématem bylo efektivní nastavení PAYT systému nebo samolepky na kontejnerech. Probíral se také vztah nejmladší generace k odpadům a jejich třídění. Pro ty z Vás, kterým konference tentokrát z nějakého důvodu unikla, máme shrnutí toho nejdůležitějšího. Ohlédneme se také za vyhlášením výsledků celorepublikové soutěže O křišťálovou popelnici. Vítězné obce se s Vámi podělí nejen o své zkušenosti, které je přivedly k úspěchu, ale také upozorní na chyby, kterých se raději vyvarovat. Představíme Vám také unikátní trofej, kterou má vždy na rok propůjčenou absolutní vítěz soutěže O křišťálovou popelnici. Procestovala už pořádný kus republiky. A na závěr Vás seznámíme s výsledky třídění odpadů v ČR za rok 2025.

Přeji Vám tedy klidné a příjemné čtení,

Martina Filipová
ředitelka Oddělení regionálního provozu

TŘÍDĚNÍ

Konference ODPADY A OBCE 2026 řešila ekonomiku recyklace, data i motivaci mladé generace

Již 27. ročník konference ODPADY A OBCE se konal 17. a 18. června 2026 v Kongresovém centru ALDIS v Hradci Králové. Program byl rozdělen do čtyř tematických bloků: **Proměny odpadového hospodářství v českém i evropském kontextu, Význam dat v odpadovém hospodářství, Využití dat při práci s živnostenskými odpady a dvoudílný blok Vztah nejmladších generací k odpadům a jejich třídění. Celkem zaznělo 21 odborných příspěvků. Konference, kterou tradičně pořádá společnost EKO-KOM, se konala pod záštitou Ministerstva životního prostředí ČR, Ministerstva průmyslu a obchodu ČR, Svazu měst a obcí ČR, Asociace krajů ČR, Hospodářské komory ČR a Statutárního města Hradec Králové.**

Konference ukázala, že další rozvoj systému už nestojí na samotném třídění, ale na jeho ekonomickém fungování, kvalitě dat a schopnosti pracovat s chováním různých cílových skupin.

Recyklace musí obstát nejen technologicky, ale i ekonomicky

Úvodní pohled Zbyňka Kozla (EKO-KOM) zdůraznil, že cílem recyklace není produkovat jakýkoliv výstup, ale zachovat kvalitu materiálu. Bez toho ztrácí recyklace smysl, protože materiál nelze znovu plnohodnotně využít. Zároveň upozornil na zásadní ekonomický problém: recyklát často stojí více než primární surovina. To vede k tomu,

že trh s druhotnými surovinami nefunguje stabilně.

Herwart Wilms (FEAD) tento pohled doplnil evropským kontextem. Upozornil, že Evropa ztrácí recyklační kapacity a bez podpory trhu hrozí přesun cirkulární ekonomiky mimo EU. Marcin Chełkowski (IVW Polska) ukázal konkrétní dopady v Polsku. Popsal systém, kde chybějící efektivní EPR znamená finanční zátěž pro obce a komplikace při zavádění zálohového systému. Jan Maršák (MŽP) následně zdůraznil, že nadcházející legislativa – zejména PPWR – zásadně promění celý systém obalů a odpadů, včetně odpovědnosti jednotlivých aktérů.

TŘÍDĚNÍ

Nové značení má spotřebitelé poradit už u kontejneru

Iva Werbynská (SYBA) představila princip harmonizovaného značení. Klíčová myšlenka: rozhodnutí o třídění nevzniká na lince, ale doma u koše. Značení proto musí být jednoduché a srozumitelné. Petr Šikýř (EKO-KOM) navázal principem „párování“ – stejný symbol na obalu i kontejneru. Tento prvek má eliminovat nejistotu a zlepšit správnost třídění. Petr Pichler (EKO-KOM) doplnil praktický pohled. Zdůraznil, že i drobnosti – kvalita samolepek, jejich čitelnost nebo stav stanoviště – zásadně ovlivňují chování lidí. Jana Hladová (United Energy) otevřela téma energetického využití odpadů. Upozornila, že Česko stále výrazně skládkuje a bez rozvoje ZEVO nebude schopné systém stabilizovat ani emisně, ani kapacitně.

Data rozhodují o financování, kontrole i rozvoji systému

David Lukáč (EKO-KOM) ukázal, že data jsou základní infrastruktura systému. Slouží nejen pro reporting, ale i pro plánování, financování a řízení toků odpadu. Zásadní je podle něj kvalita dat – proto systém stojí na auditech, rozbořech odpadu a kontrolách. Jan Trnoblanský (CENIA) vysvětlil fungování systému ISOH2 a upozornil na komplexnost datového zpracování. Ročně se pracuje s desítkami tisíc hlášení a klíčová je jejich správnost. Gabriela Bulková (MŽP) zdůraznila využití dat pro veřejnou správu. Data slouží k plánování, kontrole i evropskému reportingu a jsou základem strategických dokumentů. František Šimánek (Marius Pedersen) představil sběr dat v praxi – vážení odpadů, IT systémy a komunikaci s obcemi.

Marie Rothbauerová (Havlíčkův Brod) ukázala konkrétní dopad: využití dat při zavedení PAYT. Klíčem je detailní evidence a možnost přenést odpovědnost na domácnosti prostřednictvím poplatků.

Podnikatelské odpady: velké téma pro obce i kontrolu systému

Jitka Lochová (Wolters Kluwer) shrnula legislativní rámec: podnikatelé mají jasné povinnosti, ale jejich plnění není vždy samozřejmé. Martin Sobotka (Dobřany) ukázal praktickou zkušenost. Největší výzvou nebyla komunikace s podnikateli, ale nastavení interních procesů. Správně nastavený systém však vedl ke snížení komunálního odpadu. Terezie Pačesová (GREEN Solution) zdůraznila potřebu podpory podnikatelů. Ukázala, že vedle kontroly je nutné

TŘÍDĚNÍ

aktivně pracovat s nástroji prevence a inspirací ze zahraničí, například reuse systémy.

Generace Z třídí, ale jinak přemýšlí o motivaci

Jiří Remr (Markent) prezentoval změnu postojů – mladí lidé třídění podporují méně než dříve a více zpochybňují jeho význam.

Zásadní je i motivace: velká část generace Z očekává finanční odměnu za třídění.

Veronika Mokrejšová (VŠE) ukázala, že rozhodování mladých lidí je primárně ekonomické – například při nákupu potravin hraje hlavní roli cena, nikoliv ekologický dopad.

Petr Procházka a Adam Fokt (VŠE) doplnili pohled z praxe. Zkušenosti ukazují, že mladí lidé se zapojují, pokud mohou aktivně jednat – například v rámci studentských projektů.

Školy, města a komunikace: dlouhodobá změna začíná u dětí

Petra Hejkalová (ZŠ Kladno) a Zdeněk Zeržán (SOŠ Šumperk) ukázali, že školní projekty fungují jako motivace, ale klíčové jsou návyky z domova.

Jana Matzenauerová (Olomouc) zdůraznila systematický přístup města. Kromě práce se školami a rodinami město rozšiřuje třídění i do veřejného prostoru.

Klíčovým krokem bylo zavedení tříděného sběru ve volnočasových areálech – například na zimním stadionu, v bazénu a aquaparku. Hlavní myšlenka: třídít doma a ve škole nestačí, pokud lidé nemají možnost třídít i během běžného dne.

Rozbory odpadu navíc ukazují, že potenciál pro zlepšení je stále značný. Lukáš Grolmus (EKO-KOM) představil rozsáhlý systém vzdělávání a komunikace. Kombinuje školní programy, akce i online kampaně a ročně oslovuje statisíce dětí.

Panelová diskuse potvrdila, že komunikace musí být rychlá, srozumitelná a přizpůsobená prostředí, kde lidé skutečně fungují.

Konference potvrdila, že budoucnost systému stojí na detailech

Konference ODPADY A OBCE 2026 ukázala, že budoucnost odpadového hospodářství nebude určovat jedno opatření. Klíčová bude kombinace ekonomiky recyklace, kvalitních dat, srozumitelné legislativy a každodenní praxe. Právě detaily – od správného značení přes práci s daty až po dostupnost třídění v běžném životě – rozhodnou o tom, zda se cirkulární ekonomika stane funkční realitou.

Podrobnější informace k letošnímu ročníku konference naleznete na www.odpadyaobce.cz

KŘIŠŤÁLOVÁ POPELNICE

Soutěž 0 křišťálovou popelnici

Soutěž „0 Křišťálovou popelnici“ je celostátní klání, které každoročně oceňuje nejlepší samosprávy. Pořádá ji Autorizovaná obalová společnost EKO-KOM, a.s., a výsledky jsou tradičně vyhlašovány na odborné konferenci ODPADY A OBCE v Hradci Králové.

Soutěž vznikla v roce 2004 a první vítězné obce byly vyhlášeny v červnu na slavnostním večeru v rámci konference v Hradci Králové. Cílem soutěže bylo a je motivovat obce a jejich občany k dobrému třídění odpadů. Vítězné obce totiž získávají nejen prestižní putovní trofej a finanční odměny, ale také se stávají vzorem pro ostatní v oblasti odpadového hospodářství.

Soutěž je určena všem obcím ČR, které

jsou zapojeny v Systému EKO-KOM a úspěšně absolvovaly krajské soutěže obcí. Každý kraj má vždy několik železek v ohni. Do celostátního užšího výběru postupují automaticky vítězové z krajských soutěží, další zástupce z každého kraje nominují příslušní regionální manažeři EKO-KOMu. Výběr pak doplňuje hlavní město Praha.

V užším výběru rozhoduje o těch nejlepších celá řada kritérií a přihlíží se

také na celkové podmínky pro nakládání s odpady v obci. Hodnocení probíhá na základě údajů poskytovaných obcemi Systému EKO-KOM v rámci jejich pravidelného výkaznictví. Hodnotí se množství vytríděného odpadu na osobu a rok pro každou sbíranou komoditu. Důležitý je také poměr tříděného odpadu a produkce komunálního odpadu či hustota sběrné sítě. Body navíc získávají obce s nízkou produkcí smíšeného komunálního odpadu a také obce, které sbírají všechny povinné komodity.

Aby měly všechny obce spravedlivé podmínky, soutěží se ve třech velikostních kategoriích – do 500 obyvatel, od 501 do 5 000 obyvatel a v kategorii nad 5 000 obyvatel.

Do města, které získává titul absolutního vítěze, pak míří putovní Křišťálová popelnice. A jméno vítězného města je také vyryto přímo na této troфеji.

KŘIŠŤÁLOVÁ POPELNICE

Křišťálová popelnice míří na Vysočinu. Na rok se zabydlí ve Velké Bíteši

Nejlepší obce již 22. ročníku soutěže O křišťálovou popelnici byly slavnostně oceněny 17. června 2026 v Hradci Králové. Na pomyslný Olymp tentokrát dosáhlo město ležící ve východní části Českomoravské vrchoviny, zhruba 30 kilometrů od Brna. Je to Velká Bíteš, která si letos odvezla kromě vítězství v kategorii obcí nad 5 000 obyvatel také absolutní vítězství a putovní trofej v podobě Křišťálové popelnice.

Výsledky soutěže O křišťálovou popelnici 2025

Absolutní vítěz: Město Velká Bíteš

Pavel Gaizura, jednatel Technických služeb Velká Bíteš spol. s r. o., Markéta Lavická, starostka města Velká Bíteš

V rámci slavnostního večera byla nejprve vyhlášena kategorie nejmenších obcí, tj. do 500 obyvatel.

V té vystoupala na nejvyšší příčku obec Sedlice, druhá byla obec Zlámanec a třetí Řídeč. Poté následovalo ocenění nejlepších obcí v kategorii 501 až 5 000 obyvatel. Tam získala první místo obec Záměl, stříbrná byla obec Raškovice a bronz patřil obci Velká Hleďsebe. Mezi městy nad 5 000 obyvatel se protřídila nejvyšší Velká Bíteš, na druhém místě skončilo město Černošice a třetí byl Hronov. Zástupci vítězných obcí převzali křišťálové popelnice a diplomy.

A na Vysočinu, do Velké Bíteše, putoval i titul absolutního vítěze a na rok se tam zabydlí i putovní Křišťálová popelnice. Jméno vítězného města bylo vyryto přímo na této trofeji.

KŘIŠŤÁLOVÁ POPELNICE

kategorie Obce do 500 obyvatel:

1. místo Sedlice

zleva Vít Vážan, generální ředitel EKO-KOM, Martina Filipová, ředitelka oddělení regionálního provozu EKO-KOM, Pavlína Zmeškalová, starostka obce, Petr Šikýř, provozní ředitel EKO-KOM

2. místo Zlámanec

zleva Vít Vážan, generální ředitel EKO-KOM, Martina Filipová, ředitelka oddělení regionálního provozu EKO-KOM, Jiří Chmela, starosta obce, Radoslav Říha, místostarosta obce, Petr Šikýř, provozní ředitel EKO-KOM

3. místo Řídeč

zleva Vít Vážan, generální ředitel EKO-KOM, Jaroslav Miča, starosta obce, Martina Filipová, ředitelka oddělení regionálního provozu EKO-KOM, Jaroslav Okrajek, místostarosta obce, Petr Šikýř, provozní ředitel EKO-KOM

kategorie Obce 501 – 5 000 obyvatel:

1. místo Záměl

zleva Vít Vážan, generální ředitel EKO-KOM, Martina Filipová, ředitelka oddělení regionálního provozu EKO-KOM, Josef Novotný, starosta obce, Petr Šikýř, provozní ředitel EKO-KOM

2. místo Raškovice

zleva Vít Vážan, generální ředitel EKO-KOM, Martina Filipová, ředitelka oddělení regionálního provozu EKO-KOM, Jiří Blahuta, starosta obce, Petr Šikýř, provozní ředitel EKO-KOM

3. místo Velká Hleďsebe

zleva Vít Vážan, generální ředitel EKO-KOM, Martina Filipová, ředitelka oddělení regionálního provozu EKO-KOM, Zdeněk Vršecký, místostarosta obce, Petr Šikýř, provozní ředitel EKO-KOM

kategorie Obce nad 5 000 obyvatel:

1. místo Velká Bíteš

zleva Vít Vážan, generální ředitel EKO-KOM, Martina Filipová, ředitelka oddělení regionálního provozu EKO-KOM, Pavel Gaizura, jednatel Technických služeb Velká Bíteš spol. s r.o., Markéta Lavická, starostka města, Petr Šikýř, provozní ředitel EKO-KOM

2. místo Černošice

zleva Vít Vážan, generální ředitel EKO-KOM, Martina Filipová, ředitelka oddělení regionálního provozu EKO-KOM, Renáta Petelíková, vedoucí odboru technických služeb, Milena Paříková, zastupitelka města Černošice, Petr Šikýř, provozní ředitel EKO-KOM

3. místo Hronov

zleva Vít Vážan, generální ředitel EKO-KOM, Martina Filipová, ředitelka oddělení regionálního provozu EKO-KOM, Sandra Jirková, referentka životního prostředí, Iva Turková, referentka odpadového hospodářství, Petr Šikýř, provozní ředitel EKO-KOM

KŘIŠŤÁLOVÁ POPELNICE

Jak se „rodila“ Křišťálová popelnice

Krásná skleněná trofej vznikla ve sklárně v Novém Boru v roce 2004. Na její výrobě se podíleli zkušení skláři včetně mistra hranaře Vladimíra Žíly staršího a práce na ní si vyžádala několik měsíců trpělivosti a preciznosti. Výsledek ale stojí za to – jde o výrazný a originální symbol soutěže.

Křišťálová popelnice rozhodně není jen „obyčejné sklo“. Je kombinací špičkového sklářského řemesla, přesného ručního broušení

i moderních technologií. Vznikala z kvalitního optického skla, které se postupně opracovávalo, brousilo, leštilo a následně sestavovalo do finální podoby. Celý

proces byl náročný na čas i pečlivost a vyžadoval velkou dávku zkušeností.

Váha této skleněné krásy je zhruba 15 kilogramů. A pyšní se těmito mírami: výška 46 centimetrů, 24 cm hloubka a 19 cm šířka. Hotová modelka. Poprvé byla Křišťálová popelnice představena veřejnosti v roce 2004. Jako první ji nad hlavu zvedli zástupci města Třinec, které ji získalo za svůj výsledek v předchozím roce 2003. Právě Třinec byl také prvním městem vyrytým na její stěně.

Jak napovídá seznam vítězů, který je vyrytý dnes již na třech stranách trofeje, za uplynulých více než 20 ročníků soutěže procestovala většinu České republiky. V minulosti se Křišťálová popelnice zabydlela například v Horšovském Týně, Jeseníku, Průhoncích, Jihlavě, Chocni, Vimperku nebo Havlíčkově Brodě. A po poslední roční zastávce ve středočeském Týnci nad Sázavou se tentokrát stěhuje do Velké Bíteše.

KŘIŠŤÁLOVÁ POPELNICE

Mapa vítězů soutěže O křišťálovou popelnici

1. za rok 2003 Město Třinec, Moravskoslezský kraj	11. za rok 2014 Město Dvůr Králové nad Labem, Královéhradecký kraj
2. za rok 2004 a 2023 Město Havlíčkův Brod, Kraj Vysočina	12. za rok 2015 Město Žďarec nad Doubravou, Kraj Vysočina
3. za rok 2005 Město Žďár nad Sázavou, Kraj Vysočina	13. za rok 2016 Statutární město Jihlava, Kraj Vysočina
4. za rok 2006 Město Horšovský Týn, Plzeňský kraj	14. za rok 2017 Město Litomyšl, Pardubický kraj
5. za rok 2007 a 2013 Město Jeseník, Olomoucký kraj	15. za rok 2018 Město Beroun, Středočeský kraj
6. za rok 2008 Město Český Brod, Středočeský kraj	16. za rok 2020 Město Choceň, Pardubický kraj
7. za rok 2009 Obec Průhonice, Středočeský kraj	17. za rok 2021 Město Uherské Hradiště, Zlínský kraj
8. za rok 2010 Město Říčany, Středočeský kraj	18. za rok 2022 Město Mníšek pod Brdy, Středočeský kraj
9. za rok 2011 a 2019 Město Vimperk, Jihočeský kraj	19. za rok 2024 Město Týnec nad Sázavou, Středočeský kraj
10. za rok 2012 Statutární město Olomouc, Olomoucký kraj	20. za rok 2025 Město Velká Bíteš, Kraj Vysočina

KŘIŠŤÁLOVÁ POPELNICE

Zkušenosti vítězných obcí v letošním ročníku

Cesta k úspěchu bývá často trnitá. Klíčové jsou důkladná příprava a rozhodnutí, někdy je ale potřeba poprat se s nečekanými překážkami nebo chybami. Vždy je tedy lepší zvolit si už cestu, která je prošlapaná a máte jistotu, že vede k úspěšnému cíli. Zeptali jsme se proto nejlepších 9 obcí a měst soutěže O křišťálovou popelnici na jejich zkušenosti a rady. Shodně jsme jim položili tyto 3 otázky.

1) Co jste na svém obecním systému změnili nebo co stojí za dobrými výsledky vaší obce v odpadovém hospodářství? Jak náročný tento proces byl?

2) Vaše obec dosáhla skvělého výsledku. Plánujete i přesto nějaké další změny?

3) Když se ohlédnete zpět, udělali byste něco jinak? Co byste poradili svým kolegům, ostatním obcím? Čeho by se měli vyvarovat, pokud by chtěli udělat nějakou konkrétní změnu, se kterou vy už máte zkušenost, aby se vyhnuli případným potížím?

VELKÁ BÍTEŠ, Markéta Lavická, starostka (absolutní vítěz a 1. místo v kategorii Obce nad 5 000 obyvatel)

1) Za dobrými výsledky stojí především občané, kteří se aktivně podílejí na chodu obecního systému nakládání s odpady. Všem občanům, kteří třídí odpad, nebo se snaží předcházet jeho vzniku, patří velké poděkování. Zdokonalování

systému nakládání s odpady v obci je dlouhodobá záležitost. Procento vytríděnosti odpadu má ve Velké Bíteši dlouhodobě vzestupnou tendenci a není to výsledkem zavedení nějaké výraznější změny během uplynulého roku, ale postupným zdokonalováním systému, poskytovaných služeb a informovanosti občanů. Dobré výsledky přičítáme především dobré

dostupnosti kontejnerových hnízd, frekvenci svozu a ochotě obyvatel podílet se na zavedeném systému. Ve Velké Bíteši evidujeme 59 stano-
višť s nádobami na tříděný odpad. Technické služby Velké Bíteše s.r.o. vyvážejí odpad v týdenním intervalu, ať už se jedná o směsný komunální odpad, papír nebo plast. To bezespo-
ru občany motivuje ke třídění. Dále jsou občanům neomezeně poskyto-
vány hnědé popelnice na bioodpad, které se během sezóny vyvážejí také 1 x týdně. Frekvence svozu a do-
stupnost těchto služeb je pro občany určitě motivující. Náročnost procesu by mohl zhodnotit neobjektivně pan

Ing. Pavel Gaizura, který má s vývo-
jem odpadového hospodářství Velké Bíteše letité zkušenosti.

2) Plánujeme vylepšit systém evidence odpadů. To nám pomůže zefektivnit již nastavená pravidla, získáme podrobnější data pro plánování a zavádění úprav nebo změn. A co se týče

KŘIŠŤÁLOVÁ POPELNICE

samotného nakládání s odpady – nově vzniká na sběrném dvoře Re-Use centrum, kde bude možné odevzdat nepotřebné, ale funkční spotřebiče, nábytek atd. Doufáme, že tím snížíme množství objemného odpadu. Jinak žádné velké změny neplánujeme.

3) Z dlouhodobého hlediska se vyplatí občanům třídění usnadnit, aby nemuseli s tříděným odpadem jezdit daleko a aby byl zajištěn včasný svoz plných nádob. Významnou složkou tříděného odpadu je bioodpad a ve městech s vysokým podílem rodinné zástavby může při zajištění svozu a dostupnosti nádob tvořit podstatnou část recyklovatelné složky odpadu. To vše s sebou přináší vstupní investice a vyšší náklady na provoz. Nicméně nyní vidíme, že z dlouhodobého hlediska se to vyplatilo.

ČERNOŠICE, Renáta Petelíková, vedoucí odboru Technických služeb (2. místo v kategorii Obce nad 5 000 obyvatel)

1) Změnili jsme frekvenci svozu SKO z 1 x týdně na 1 x za čtrnáct dní. Dále jsme změnili poplatek za obecní systém odpadového

hospodářství na místní poplatek za odkládání odpadu z nemovitých věcí. Občané si tedy přihlašují kapacitu (velikost) nádoby na SKO a od toho se odvíjí výše poplatku. Kdo chtěl změnit velikost nádoby o menší kapacitě, nabídli jsme variantu 60 litrů i 80 litrů, a tyto nádoby jsme zadotovali. Tím byli občané nuceni více třídít. Proces to byl náročný, mnoha lidem se to nelíbilo, ale začali více třídít, aby se do zvolené nádoby vešli. Zavedli jsme očipování nádob k usnadnění evidence.

2) Ano, plánujeme vybudovat další dvě stání polopodzemních kontejnerů, které se nám osvědčily.

3) Velice náročná byla komunikace s lidmi. Je potřeba obrnit se trpělivostí, vysvětlovat a přesvědčovat. Eliminovat stížnosti. Je nezbytné začít osvětou jiného systému. Náročné administrativně bylo vyplňování přihlašovacího formuláře a zadávání do databáze. Nicméně bych na závěr chtěla podotknout, že velký dík patří právě občanům Černošic.

HRONOV, Sandra Jirková, referentka životního prostředí (3. místo v kategorii Obce nad 5 000 obyvatel)

1) V našem obecním systému odpadového hospodářství jsme v posledních letech zavedli řadu změn. Právě ty nás dovedly k tomuto skvělému ocenění. Některé kroky vycházely ze zákonných povinností – například povinné třídění textilu nebo dřeva, které z množství objemného odpadu ročně odčerpá zhruba 100 tun. K dalším vylepšením jsme ale dospěli sami na základě potřeb našich občanů.

Co u nás funguje?

Sezónní sběry: Dvakrát ročně organizujeme mobilní sběr elektroodpadu a na jaře i na podzim přistavujeme velkoobjemové kontejnery na bioodpad.

Vlastní zpracování zeminy:

Jako město sami provozujeme zařízení na zpracování zeminy, která vzniká při stavebních pracích města na našem území.
Čistější festival: V letošním roce jsme spustili myčku kelímků. Od ní si slibujeme výrazný úbytek plastového odpadu, který vzniká především během festivalu Jiráskův Hronov.

KŘIŠŤÁLOVÁ POPELNICE

- 2) Rok 2030 a s ním spojený konec skládkování se rychle blíží. Chceme být stoprocentně připraveni, a proto v nastaveném trendu pokračovat. V nejbližší době plánujeme masivnější zapojení místních podnikatelů do obecního systému, kterým za férový poplatek umožníme odevzdávat většinu běžných živnostenských odpadů. Současně zvažujeme rozšíření systému door-to-door pro další druhy odpadů.
- 3) Ostatním obcím bych vzkázala, že odpadové hospodářství je těžká a často nevděčná práce. Má ale obrovský smysl. Na úplný závěr patří to nejdůležitější: Žádná z těchto změn by nebyla možná bez aktivní pomoci našich obyvatel. Všem hronovským občanům za jejich přístup k třídění moc děkujeme!

ZÁMĚL, Josef Novotný, starosta

(1. místo v kategorii Obce 501 – 5 000 obyvatel)

- 1) Dobrých výsledků jsme dosáhli díky postupnému vylepšování sys-

tému odpadového hospodářství. V roce 2012 jsme koupili bývalý areál zemědělského družstva a začali v roce 2013 budovat sběrný dvůr a kompostárnu. V roce 2015 jsme zakoupili svozové kontejnerové auto a nástavbu na svoz a začali svážet bio a tříděné složky odpadů. Postupně jsme nakupovali kontejnery a třídili další složky odpadů. Dnes vlastníme 12 kontejnerů. Přesvědčili jsme občany a ti vzali třídění za své a nyní jich většina třídí skvěle. Dalším krokem bylo zapojení podnikatelů do systému obce Záměl. Dnes jsme obdrželi Křišťálovou popelnici v kategorii od 500 do 5 000 obyvatel. Moc mě těší, když občané naší obce mají z výhry radost a řeknou, že jsou hrdí na naši obec.

- 2) Změny plánujeme pořád. Odpadové hospodářství je živý systém, který musíte stále upravovat a modernizovat, z důvodu legislativy a obcházení některými nena-pravitelnými občany. Plánujeme

úpravy ve svozu skla, připravujeme výměnu kontejnerů ze zvonů na kon-

tejnery 1100 l s horním výsypem. Také plánujeme nákupy kontejnerů se střechou, z důvodů vyšších cen odpadů. Nechceme platit vodu po deštích a sněžení.

- 3) Když se ohlédnu zpět, musím poděkovat zastupitelům obce, bez kterých by nebylo možné tento systém vybudovat. Netvrdil bych, že ušetříme peníze a že systém nebude generovat ztrátu. Neuvedomil jsem si, že když občanům dáte sběrný dvůr, tak začnou uklízet staré zásoby na půdách. Děkuji zastupitelům za trpělivost a ochotu investovat prostředky do systému odpadového hospodářství a trpět v prvních letech ztrátu a vysoké náklady. Doporučuji všem, kteří chtějí udržitelný systém odpadů, zkopírujte pro začátek funkční systém podobně velké obce a upravte ho pro své prostředí. Dávejte občanům každý rok nové služby a zvyšujte poplatek. Přesvědčujte občany, že třídění má smysl.

RAŠKOVICE, Jiří Blahuta, starosta

(2. místo v kategorii Obce 501 – 5 000 obyvatel)

- 1) Vsadili jsme na pravidelnou propagaci třídění odpadu v obecním zpravodaji, na stránkách obce a facebooku. A nově jsme také zřídili z dotace OPŽP Re-use centrum.

KŘIŠŤÁLOVÁ POPELNICE

- 2) Plánujeme zkulturnit prostory sběrných míst vybudováním dřevěných ohrad a také máme v plánu pravidelné čištění sběrných nádob. A občanům budeme zdarma dávat tašky na tříděný odpad.
- 3) Důležité je nebat se vytvoření sběrného dvoru nebo shromažďovacího místa se stálou celotýdenní obsluhou. To se nám osvědčilo a poradil bych to i ostatním obcím.

VELKÁ HLEĐSEBE, Zdeněk Vrsec-ký, místostarosta (3. místo v kategorii Obce 501 – 5 000 obyvatel)

- 1) Za dobrými výsledky stojí především velké množství stanovišť pro separovaný odpad. Máme jich v obci 38. Každý občan v obci má dle mého názoru kontejnery v docházkové vzdálenosti. 2 x do roka děláme pravidelně akci Úklid v obci, kdy občané mají možnost neomezené množství odpadu přivést na určená stano-

viště. Nemáme v obci žádné černé skládky.

- 2) Určitě plánujeme ještě více rozšířit počet stanovišť a možná časem zavést systém door to door.
- 3) Zpětně vidím jako největší přínos, že jsme zrušili dvě stanoviště, která byla, co se týče počtu popelnic, velká, ale byla v místech, která byla „zastřena“ a velmi často se v těchto místech tvořily černé skládky a kontejnery byly neustále přeplněné. A co bych poradil? Neustále sledovat naplněnost kontejnerů a operativně měnit frekvenci vývozů, jediné tak se dá nastavit optimální řešení v počtu kontejnerů na stanovištích a četnost vývozů.

SEDLICE, Pavlína Zmeškalová, starostka (1. místo v kategorii Obce do 500 obyvatel)

- 1) K výraznému zlepšení výsledků v odpadovém hospodářství přispělo několik zásadních změn,

které obec v posledních letech zavedla. Původní systém trpěl přeplňováním velkoobjemových kontejnerů a častým netříděním odpadu, což zvyšovalo náklady a zhoršovalo kvalitu sběru. Obec proto zrušila velkoobjemové kontejnery a nahradila je menšími nádobami, rozmístěnými na více stanovištích. Současně byl navýšen počet nádob na tříděný odpad, což vedlo k tomu, že se obyvatelé výrazně zlepšili v třídění a množství směsného odpadu kleslo. Velkou roli sehrálo také to, že se do systému aktivně zapojila skupina přibližně pěti lidí, kteří se starají o dotřídování odloženého odpadu přímo na stanovištích. Díky jejich práci se daří udržovat vysokou kvalitu vytříděných komodit a předcházet znečištění jednotlivých složek. Obec dále zřídila nové sběrné místo pro velkoobjemový odpad, kde se odpad shromažďuje a následně vyváží

najednou, což je logisticky i finančně efektivnější. Systém byl rozšířen také o další tří-

KŘIŠŤÁLOVÁ POPELNICE

děné komodity, například hliník, což dále zvýšilo míru recyklace.

2) Určitě ano. Získaného ocenění si velmi vážíme, ale zároveň víme, že stále existuje prostor pro zlepšení. Naším cílem je i nadále zvyšovat množství vytríděného odpadu a zlepšovat systém nakládání s odpady v obci. Důležitou součástí tohoto úsilí je pravidelné informování občanů o možnostech a významu třídění odpadu, otevřená komunikace s nimi a jejich motivace k ještě důslednějšímu třídění.

3) Ostatním starostům bych poradila, aby se snažili přesvědčit i ostatní občany, že třídění odpadů dává smysl.

ZLÁMANEC Jiří Chmela, starosta (2. místo v kategorii Obce do 500 obyvatel)

1) Vybudovali jsme sběrný dvůr, provádíme pytlový sběr tříděného odpadu svépomocí, informujeme občany pravidelně formou hlášení rozhlasu, prostřednictvím aplikace úřad v mobilu, e-mailem, roznosem letáků do schránek.

2) Změny zatím neplánujeme.

3) Co se nám osvědčilo, co bychom poradili? Je to 20letá práce s občany a pořád se učíme nové věci podle platné legislativy. Jsme

malá obec a řešíme věci „selským rozumem“, protože nemáme finance na externí firmy.

ŘÍDEČ, Jaroslav Míča, starosta
(3. místo v kategorii Obce do 500 obyvatel)

1) Obec Řídeč je členem Mikroregionu Šternberk Společenství obcí. V roce 2021 jsme se rozhodli, že zavedeme na členských obcích Mikroregionu door-to-door a cesta to nebyla vůbec lehká. Výsledkem však bylo to, že se do každé domácnosti v obci dostala žlutá a modrá popelnice. Zároveň obec sjednotila na vlastní náklady i černé popelnice na SKO u občanů, vše o objemu 240 litrů. Všechny popelnice jsme opatřili číselným kódem a čipem, kdy se vše muselo spárovat čtečkou ke každé domácnosti. Celkově se rozdalo do domácností 78 ks žlutých a 78 ks modrých popelnic a od března 2022 po zavedení evidenčního systému „Moje popelnice“ se začalo i s vážením všech odpadů

svezených z obce. Samozřejmostí bylo i čipování všech 1 100 l nádob na třech sběrných hnízdech v obci. Projekt door-to-door byl spolufinancován Evropskou unií – Fondem soudržnosti v rámci Operačního programu Životní prostředí. Do kompletace popelnic a rozvozu po obci se aktivně zapojili i občané obce. Další důležitou skutečností v systému odpadového hospodářství obce bylo to, že obec vypověděla smlouvu na svoz odpadů nadnárodní společnosti a společně s dalšími obcemi kolem Šternberka založila DSO Odpadového hospodářství svazku obcí Šternbersko (DSO OHSO). Podařilo se nám uvést do života i vlastní svozovou společnost OHSO s.r.o. v rámci DSO OHSO. Cesta trnitá, nicméně víme, kolik odpadů z obce svezeme a za co platíme. Za to patří poděkování jednateři svozové společnosti panu Marianu Margholdovi (starosta obce Hlásnice), předsedovi Ing. Rudolfovi Pečínkovi (starostovi obce Dolany) a Davidovi Berkovi (tajemníkoví OHSO). Největší zásluhu však na výsledku odpadového hospodářství mají samozřejmě samotní občané obce Řídeč, kterým za to patří veliké poděkování a bez kterých by takto skvělého výsledku obec nedosáhla. V oblasti předcházení vzniku odpadů jsme v rámci společného projektu s Místní akční skupinou Šternbersko o.p.s. získali vratné plastové nádoby, které jsme v letošním roce začali používat na všech akcích pořádaných v obci, čímž snižujeme plastové odpady. Nemohu opomenout ani BIO odpady, kdy máme tento odpad zajištěn na obci velkoobjemovým kontejnerem a ten vyvážíme dle potřeby na kompostárnu „přes kopec“ do obce Paseka na Kompostárnu Pecina. Lidé se naučili kontejner využívat, ale také

KŘIŠŤÁLOVÁ POPELNICE

mají vlastní kompostéry na svých zahradách, které pro zájemce zajistila obec přes Mikroregion již v roce 2017.

2) Do budoucna se obec bude snažit spravedlivě nastavit systém místních poplatků za odpady tak, aby občané, kteří odpady třídí, nedopláceli na tu druhou skupinu, která třídění odpadů bere stále na lehkou váhu. V podstatě se dá říci, že systém odpadového hospodářství máme nastaven dobře, je však potřeba pravidelně aktualizovat a evidovat čipy na nové sběrné nádoby v nastaveném systému. Jako každá obec máme také rezervy, a to především v působení na občany v informovanosti na třídění odpadů, co do které popelnice patří, ale i na chataře z měst. V letošním roce jsme zkušebně zavedli i sběr GASTRO odpadů s nádobou 120 l na jednom ze sběrných hnízd a podle získaných dat popelnici začínají občané využívat. Na příští rok rozšíříme další nádoby na GASTRO odpad na další sběrná hnízda. Tento odpad se sváží každý týden. Občany pravidelně vedení obce informuje o výsledcích odpadového hospodářství a problémech s tím spojených, např. svoz Textilu. Určitou výhodou do budoucna je i fakt, že obec je v rámci DSO OHSO akcionářem v Servisní společnosti odpady Olomouckého kraje a.s., kdy má obec uzavřenou budoucí smlouvu o převzetí a likvidaci odpadů na chystané centrální dotřídovací lince v Olomouci. Provoz by měl být spuštěn v roce 2028.

3) Určitě bych doporučil jít cestou door-to-door a tlačít na svozovou společnost, aby byly všechny popelnice váženy na výsypu a na zavedení evidenčního systému. To usnadní starostům na malých obcích jejich práci v oblasti odpadů a také budou mít detailní přehled, která domácnost, jak třídí odpady. Dále bych doporučil nabídnout malým OSVČ a firmám zapojení do odpadového hospodářství obce, čímž pomůžete malým a středním podnikatelům v obci. Samozřejmě je to další administrativní zátěž pro obec, ale na druhou stranu i získání nějaké částky zpět do rozpočtu za odpady. Pokud se ohlédnou zpět, obec by šla znovu do systému odpadového hospodářství, tak jak ho má v současnosti nastaven,

i když to bylo náročné jak logisticky, tak časově, ale vyplatilo se to. Doporučení pro své kolegy? Nebojte se jít do změny v nastavení odpadového hospodářství na svých obcích. Nenechte se tláčit k populistickému snižování místních poplatků za odpady od některých svých kolegů. Bohužel cena za svoz a likvidaci odpadů nebude nikdy levnější, jde o to, aby byl nastaven „spravedlivý“ systém pro občany obce a obec nedoplácela odpady ze svých rozpočtů. Jak zaznělo na Konferenci ODPADY A OBCE 2026, pořádané EKO-KOMem v Hradci Králové 17.6. a 18.6.2026, „třídění odpadů není módní trend – třídění odpadů není samozřejmost“. Ještě jednou poděkování všem občanům naší obce, bez kterých by obec tak skvělého výsledku za rok 2025 nedosáhla.

VÝSLEDKY TŘÍDĚNÍ ODPADU

Každý obyvatel ČR vytrídil loni 90,5 kg odpadu

Výrobci loni uvedli na český trh přes 3,5 milionu tun obalů. Téměř dvě třetiny z toho přitom tvořily obaly určené k opakovanému použití. Obaly, které už dosloužily, pak lidé pečlivě třídili – každý obyvatel ČR vytrídil v průměru 90,5 kilogramu odpadu. Vyplývá to z auditovaných dat Autorizované obalové společnosti EKO-KOM za rok 2025.

Z více než 1,32 milionu tun obalových odpadů se díky aktivnímu přístupu obyvatel podařilo 89 procent předat k recyklaci nebo energetickému využití. Více než 1,03 milionu tun obalových odpadů, tedy 78 %, se podařilo loni předat k samotné recyklaci. Energeticky bylo využito dalších 143 tisíc tun. Nejlépe si tradičně vedly papírové obaly, které se daří recyklovat i přes drobné překážky způsobené barvivou či povrchovými úpravami. Sklo dosáhlo 87% míry recyklace, železné obaly 82% a plastové obaly si meziročně polepšily o 2 % na 55% míru recyklace.

Za dobrými výsledky stojí především vysoká míra zapojení veřejnosti. V ČR pravidelně třídí odpady 75 procent obyvatel. V přepočtu na osobu lidé za rok 2025 vytrídili 32,6 kilogramu kovů, 24,3 kilogramu papíru, 18,7 kilogramu plastů, 14,5 kilogramu skla a téměř půl kilogramu nápojových kartonů.

To je meziroční nárůst o 2,3 kilogramu.

Kromě toho každý obyvatel vytrídil ještě prostřednictvím sběrných dvorů v průměru 10 kilogramů dřeva. Po jeho připočtení tak celková výtěžnost překonává hranici 100 kilogramů na obyvatele.

Pro třídění odpadů mají obyvatelé v ČR velmi dobré podmínky. Základem je hustá síť sběrných míst – aktuálně je v celé republice rozmístěno více než 1 218 000 barevných kontejnerů a menších nádob na tříděný odpad a průměrná docházková vzdálenost k nim je zhruba 92 metrů. Kromě klasických kontejnerů fungují v některých obcích tzv. pytlové sběry a stále populárnější jsou door to door systémy, kdy mají lidé nádoby přímo u domu. Objemnější odpady nebo méně běžné druhy materiálů lze v ČR třídít prostřednictvím sběrných dvorů, případně je lze odevzdat do výkupu surovin.

Doma třídí většina obyvatel ČR. Ale jak

vyplývá z průzkumů, které si nechává AOS EKO-KOM pravidelně zpracovávat, lidé už se neomezují jen na třídění odpadu v domácnosti. Zlepšuje se i třídění mimo domov. V práci třídí 62 % lidí, kromě toho nezapomínají lidé na odpady ani při svých volnočasových aktivitách venku. Tam odpady loni třídilo 54 % obyvatel.

Systém třídění a recyklace obalů je v ČR dlouhodobě financován z poplatků firem vyrábějících nebo dovážejících balené zboží. Ke konci loňského roku jsme evidovali 21 494 zapojených výrobců, plničů nebo dovozců baleného zboží. Tyto firmy v rámci tzv. rozšířené odpovědnosti výrobce plní prostřednictvím AOS EKO-KOM svoji zákonnou povinnost zajistit pro obaly uvedené na trh v ČR zpětný odběr a využití v zákonem požadované míře. Za to platí do Systému poplatky, jehož výše se odvíjí od množství vyprodukovaných obalů, materiálů, ze kterých jsou vyrobeny, a jejich recyklovatelnosti. Z těchto peněz pak EKO-KOM hradí náklady související s provozem a obsluhou sběrné sítě nádob na třídění, dotříděním obalových odpadů na dotřídovacích linkách, recyklací nebo energetickým využitím vzniklých obalových odpadů. Největší část nákladů Systému pak představují přímé platby městům a obcím za tříděné množství obalových odpadů. Počet obcí a měst, které byly zapojeny do Systému se loni zvýšil na 6 208 obcí a měst ČR, možnost třídít odpad má tak 99 % obyvatel ČR a 75 % jich pravidelně třídí.

VÝSLEDKY TŘÍDĚNÍ ODPADU

TŘÍDĚNÍ ODPADU V ROCE 2025

1 324 153 tun obalových odpadů vzniklo v ČR

1 030 188 tun, tj. 78 % všech použitých obalů vyprodukovaných v ČR bylo následně předáno k recyklaci

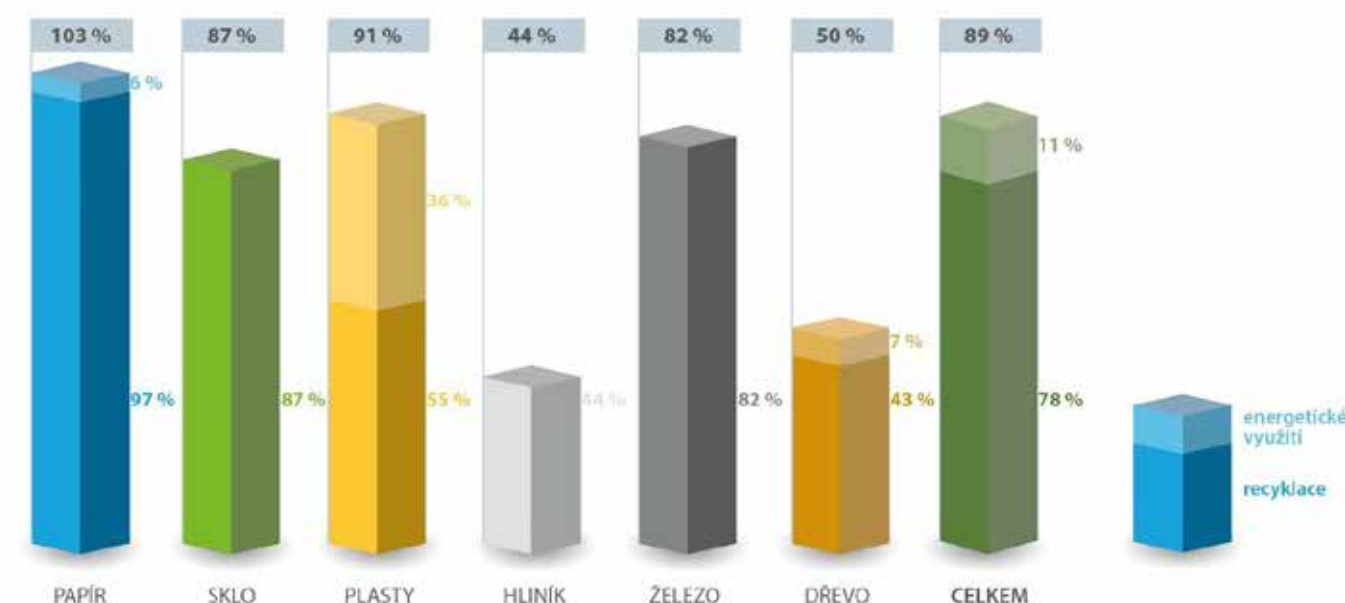
143 252 tun, tj. 11 % všech použitých obalů vyprodukovaných v ČR bylo následně předáno k energetickému využití

1 218 266 barevných kontejnerů a menších nádob na tříděný odpad mají lidé k dispozici v celé ČR

90,5 kg papíru, plastů, skla, nápojových kartonů a kovů vytrídil v průměru za minulý rok každý obyvatel ČR

75 % obyvatel ČR pravidelně třídí odpad

Dosažená míra recyklace a energetického využití obalových odpadů
v České republice v roce 2025

PODĚKOVÁNÍ

za účast na 27. ročníku konference

Příští 28. ročník se uskuteční 16. a 17. června 2027
v Kongresovém centru Aldis, Hradec Králové.

Konference ODPADY A OBCE je tradiční konference
pořádána Autorizovanou obalovou společností EKO-KOM, a.s.
Akce je pořádána pod záštitou Ministerstva životního prostředí ČR,
Ministerstva průmyslu a obchodu ČR, Svazu měst a obcí ČR, Asociace krajů ČR,
Hospodářské komory ČR a Statutárního města Hradec Králové.